

BATIA GOLAN-KLIG

ur. 1935; Pruszków

Miejsce i czas wydarzeń	Warszawa, współczesność
Słowa kluczowe	Warszawa, Kolonia Tuszów, PRL, współczesność, matka, powroty do Polski, losy ojca, Ożyp

Powroty do Polski i poznanie losów ojca

Po raz pierwszy pojechałam do Polski po wojnie w [19]55 roku, byłam z delegacją izraelską na festiwalu takim ogólnoswiatowym.

Chciałam zobaczyć moją mamę, [ponieważ nie pozwolili] jej wyjechać z Polski. Dziesięć lat nie widziałam mamy, od [19]46 do [19]55 roku. Byłam w Warszawie i miałam dyżur w Pałacu Kultury, mówiłam po polsku jeszcze dobrze w tamtym czasie.

[Kolejny raz przyjechałam] z mężem do Polski, w [19]96 roku, trzeciego maja, w Święto Konstytucji. [Oglądałam] telewizję i [słyszałam] wszystkie piosenki, [jakie] znałam [z dzieciństwa], jakby czas się zatrzymał.

[Przed przyjazdem do Polski] poprosiłam koleżankę, [która wcześniej tam] była: „Zobacz, czy Prawiedniki, Osmolice jeszcze istnieją”. Odpowiedziała mi: „Byłam tam, nic nie istnieje”. Postanowiłam sama przyjechać z mężem [i razem z] przyjacielem z Polski, pojechaliśmy do Bychawy, Prawiednik, Osmolic, Tuszowa.

[W] Tuszowie spotkałam syna Jana Ożypa [i zapytałam go o losy mojego ojca]. To on mi [powiedział]: „Pani ojciec [umarł] z głodu i z zimna, [ponieważ] myśmy go nie wpuścili do domu. Mój ojciec siedział w Lublinie w więzieniu przez Żydówkę, myśmy się bali.”. Mój mąż zapytał: „Gdzie [jest] pochowany?”. [Odpowiedział]: „Nie pochowaliśmy go, [ponieważ] to był styczeń [19]42 rok. Było bardzo zimno i [zapewne] ptaki go [rozdziobały]”. Rozumiem ich zachowanie i doceniam tego człowieka [oraz] jestem mu bardzo wdzięczna za to, [że powiedział mi prawdę].

Wróciłam do Izraela i opowiedziałam mojej przyjaciółce, która też była w tamtych okolicach, że byłam u pana Ożypa. [To ona] powiedziała mi, [z czyjego powodu] Ożyp został aresztowany, była [to] matka Rubena Finkelsteina, [którego] moja mama uratowała. Nie wiem, czy [sama] mogłabym ratować [cudze] dziecko, [kiedy] nie mam czym nakarmić córki, nie mam gdzie się [ukryć].

Data i miejsce nagrania	2009-09-13, Gan Szmuel
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Kamil Dudkowski
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"